

KOMISSION PÄÄTÖS,
annettu 19 päivänä kesäkuuta 2013,
valtiontuesta N:o SA.30753 (C 34/10) (ex N 140/10),
jonka Ranska aikoo myöntää hevoskilpailujen järjestäjille
(tiedoksiannettu numerolla C(2013) 3554)
(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
 (2014/19/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

lien panoksista hevoskilpailujen järjestäjille osoitetun julkisen palvelun tehtävän rahoittamiseksi.

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan ⁽¹⁾,

(2) Komissio ilmoitti 17 päivänä marraskuuta 2010 päivätyssä kirjeessään Ranskalle, että se on päättänyt aloittaa tämän tuen osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, jäljempänä 'päätös menettelyn aloittamisesta'.

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

(3) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä.

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽²⁾ ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

(4) Ranska esitti huomautuksensa menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 18 päivänä tammikuuta 2011.

sekä katsoo seuraavaa:

1 MENETTELY

(1) Ranskan viranomaiset ilmoittivat 13 päivänä huhtikuuta 2010 komissiolle suunnitellusta veronluonteisesta maksusta, jota aletaan periä sähköisesti välitettävien totope-

(5) Komissio on saanut asianomaisilta osapuolilta useita huomautuksia (ks. taulukko 1):

Taulukko 1

Asianomaiset osapuolet

Kanta	Yhteisö	Lyhyt kuvaus	Päivämäärä
Toimenpiteen puolesta	Cheval français	ravikilpailujen emoyhtiö	11.2.2011
	France Galop	laukkakilpailujen emoyhtiö (sileät laukat ja estelaukkakilpailut)	11.2.2011
	Laboratoire des courses hippiques	laboratorio: voittoa tavoittelematon yhdistys, joka vastaa hevoskilpailujen antidoping-valvonnasta, kokonaan emoyhtiöiden rahoittama	11.2.2011

⁽¹⁾ EY:n perustamissopimuksen 87 artiklasta tuli 1. joulukuuta 2009 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 107 artikla ja 88 artiklasta SEUT-sopimuksen 108 artikla. Asia-sisällöltään nämä kaksi määräyskokonaisuutta ovat samanlaiset. Tässä päätöksessä SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan tehtyjä viittauksia on tarvittaessa pidettävä viittauksina EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaan. SEUT-sopimuksessa on myös tehty eräitä terminologiaa koskevia muutoksia, esimerkiksi "yhteisö" on korvattu "unionilla", "yhteismarkkinat" "sisämarkkinoilla" ja "Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin" "unionin yleisellä tuomioistuimella". Tässä päätöksessä käytetään SEUT-sopimuksen mukaista terminologiaa.

⁽²⁾ EUVL C 10, 14.1.2011, s. 4.

⁽³⁾ Ks. alaviite 2.

Kanta	Yhteisö	Lyhyt kuvaus	Päivämäärä
	Association de Formation et d'Action sociale des Ecuries de courses	voittoa tavoittelematon yhdistys, joka vastaa hevoskilpailualan ammattikoulutuksesta ja sosiaalipalveluista ja saa 60 % rahoituksestaan emoyhtiöiltä	11.2.2011
	Euroopan raviliitto	järjestö, joka kokoaa yhteen 19 Euroopan maan kansalliset raviliitot	9.2.2011
	European and Mediterranean Horseracing Federation	hevosurheilua edistävä liitto, johon kuuluu 18 hevoskilpailualan viranomaista (14:stä Euroopan maasta). Ranskaa edustaa tässä liitossa France Galop.	14.2.2011
Toimenpidettä vastaan	European Gaming & Betting Association	Belgian lainsäädännön mukaisesti perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, joka kokoaa yhteen eurooppalaiset raha- ja uhkapelien tarjoajat	14.2.2011
	Nimetön	ei tietoja	14.2.2011

- (6) Asianomaisten osapuolten huomautukset toimitettiin Ranskalle 28 päivänä helmikuuta 2011. Ranska esitti huomautuksensa asianomaisten osapuolten esittämistä huomautuksista 4 päivänä huhtikuuta 2011.
- (7) Komissio pyysi 12 päivänä huhtikuuta 2011 tietoja Ranskan viranomaisilta.
- (8) Komission yksiköt ja Ranskan viranomaiset pitivät työkokouksen 4 päivänä toukokuuta 2011.
- (9) Ranskan viranomaiset pyysivät 11 päivänä toukokuuta 2011 päivätyllä kirjeellä lisäaikaa 12 päivänä huhtikuuta 2011 lähetettyihin kysymyksiin vastaamiseksi. Komissio myönsi lisäajan 16 päivänä toukokuuta 2011 päivätyllä kirjeellä. Ranskan viranomaiset vastasivat näihin kysymyksiin 20 päivänä kesäkuuta 2011.
- (10) Komission yksiköt ja Ranskan viranomaiset pitivät työkokoukset 11 päivänä heinäkuuta 2011 ja 9 päivänä joulukuuta 2011.
- (11) Ranskan viranomaiset esittivät luonnoksen alkuperäisen ilmoituksensa muuttamisesta 14 päivänä joulukuuta 2011.
- (12) Komissio esitti Ranskan viranomaisille kysymyksiä niiden esittämästä uudesta välineestä 16 päivänä joulukuuta 2011. Ranskan viranomaiset vastasivat 1 päivänä maaliskuuta 2012.
- (13) Komission yksiköt ja Ranskan viranomaiset pitivät 30 päivänä maaliskuuta 2012 työkokouksen, jossa käsiteltiin Ranskan viranomaisten suunnittelemaa uutta välinettä.
- (14) Komissio esitti uuden välineen mukauttamista koskevia pyyntöjä, joiden pohjalta Ranskan viranomaiset toimittivat lisätietoja 6 päivänä joulukuuta 2012, 21 päivänä tammikuuta 2013 ja 27 päivänä helmikuuta 2013.
- (15) Ranskan viranomaiset esittivät 29 päivänä huhtikuuta 2013 komissiolle virallisesti 13 päivänä huhtikuuta 2010 tehdyn ilmoituksen muutetun version, joka sisälsi komission yksiköiden kanssa käsitellyn uuden välineen.

2 ALUN PERIN ILMOITETUN TOIMENPITEEN KUVAUS

2.1 Taustaa: raha- ja uhkapelien avaaminen kilpailulle

- (16) Ranska avasi sähköisesti välitettävien raha- ja uhkapelien alan kilpailulle sähköisesti välitettävien raha- ja uhkapelien avaamisesta kilpailulle ja alan sääntelystä 12 päivänä toukokuuta 2010 annetulla lailla nro 2010-476, jäljempänä '12 päivänä toukokuuta 2010 annettu laki'.
- (17) Lain tarkoituksena on lopettaa raha- ja uhkapelien laitonta tarjonta internetissä. Kilpailulle avataan kolme pelityyppiä, joiden valinta perustuu niiden suosioon ja siihen, että niihin liittyy pienempi riippuvuusriski kuin eräisiin muihin peleihin: hevos- ja urheilukilpailuja koskeva vedonlyönti sekä verkkopokeri.
- (18) Sähköisesti välitettävien peli- tai vedonlyöntipalvelujen tarjoajilla on oltava lupa, jonka 12 päivänä toukokuuta 2010 annetulla lailla perustettu riippumaton hallintoviranomainen eli sähköisten rahapelien sääntelyviranomainen ARJEL (*autorité de régulation des jeux en ligne*) myöntää viideksi vuodeksi kerrallaan, jos määrätyt edellytykset täyttyvät.
- (19) Kun sähköiset rahapelit avattiin kilpailulle, komissio lopetti Ranskaa vastaan aloitetun rikkomusmenettelyn 24 päivänä marraskuuta 2010⁽⁴⁾. Rikkomusmenettely⁽⁵⁾ aloitettiin vuonna 2006, koska komissio katsoi, että Ranska rajoitti ulkomaisten toimijoiden tarjoamia palveluja kohtuuttomasti. Vuonna 2007 komissio antoi rikkomusmenettelyn yhteydessä perustellun lausunnon⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Ks. esim. IP/10/1597.

⁽⁵⁾ Ks. esim. IP/06/1362.

⁽⁶⁾ Ks. esim. IP/07/909.

- (20) Ennen kuin hevoskilparatojen ulkopuolella tapahtuva hevosvedonlyönti avattiin kilpailulle, alan monopolia piti hallussaan PMU (Pari mutuel urbain), taloudellinen yhteenliittymä⁽⁷⁾, joka muodostuu kahdesta hevoskilpailujen emoyhtiöstä⁽⁸⁾ ja 49:stä maakunnallisten hevoskilpailujen järjestäjästä, jäljempänä yhteisesti 'hevoskilpailujen järjestäjät'. PMU hallitsi vedonlyöntitoimintaa riippumatta siitä, tapahtuiko se sähköisesti, sen omissa fyysisissä pelipisteissä vai hevoskilparadoilla.
- (21) Kun Ranskan viranomaiset vuonna 2010 ilmoittivat toimenpiteestä, PMU oli Euroopan suurin ja maailman toiseksi suurin totopelien tarjoaja: sen vastaanottamien pelipanosten kokonaisarvo oli 9,342 miljardia euroa. Vuonna 2010 PMU:n liikevaihdosta 8,5 prosenttia⁽⁹⁾ oli peräisin sähköisesti välitettävistä peleistä. PMU:n nettotulot siirretään kokonaisuudessaan hevoskilpailujen järjestäjille. Vuonna 2010 näiden tulojen määrä oli 790,9 miljoonaa euroa⁽¹⁰⁾. Varoilla rahoitetaan 80 prosenttia hevosalan eri toiminnoista (kasvatus, koulutuskeskukset, ratsastustallit ym.), jotka työllistävät noin 74 000 työntekijää. Eri puolilla maata on yhteensä 250 hevoskilparataa.

2.2 Alun perin ilmoitetun toimenpiteen tavoite

- (22) Koska PMU:lla on suuri merkitys hevosalan rahoituksessa, Ranskan viranomaiset pelkäsivät, että alan elinkelpoisuus joutuisi uhatuksi, jos sähköisesti välitettävien raha- ja uhkapelien avaaminen kilpailulle supistaisi merkittävästi PMU:n tuloja esimerkiksi seuraavista syistä:
- kilpailu muiden sellaisten toimijoiden taholta, joilla olisi oikeus tarjota sähköisesti välitettäviä topelejä;
 - jos verkossa tapahtuva urheiluvedonlyönti laillistettaisiin, osa totopelien harrastajista saattaisi siirtyä pelaamaan näitä pelejä, jolloin markkinoiden rakenne muuttuisi.
- (23) Ranskan viranomaiset päättivät tämän vuoksi ottaa käyttöön veronluonteisen maksun, joka peritään sähköisesti välitettävien totopelien panoksista hevosalan hyväksi. Tarkoituksena on välttää alan mahdollinen taloudellinen epävakaus, johon sähköisen vedonlyönnin avaaminen kilpailulle ja siitä mahdollisesti aiheutuvat muut haitat saattaisivat johtaa. Ranskan viranomaisten mukaan sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävällä veronluonteisella maksulla rahoitettaisiin hevoskilpailujen järjestäjille osoitettu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, jäljempänä 'SGEI-palvelu' (ks. jakso 2.3).
- (24) Maksu perittäisiin kaikista sähköisesti, mm. PMU:n sivuilla, asetetuista totopelien panoksista, ja sen tuotto siirrettäisiin kokonaisuudessaan hevoskilpailujen emoyhtiöille (suhteessa siihen, minkä verran kuhunkin peliin eli raviin, sileään laukkaan ja estelaukkaan on asetettu panoksia), jotka puolestaan jakaisivat sen eri edunsaajien kesken⁽¹¹⁾. Nämä sähköisesti välitettävistä peleistä saatavat tulot täydentäisivät PMU:n fyysisissä pelipisteissä asetetuista panoksista saatavia tuloja, jäljempänä 'fyysisistä pelipisteistä saatavat tulot'. Vuoden 2010 taloudellisten tietojen perusteella arvioitiin, että maksusta voitaisiin saada noin 64 miljoonan euron tulot vuodessa.
- (25) Vuoden 2010 osalta veroasteeksi ehdotettiin 8:aa prosenttia sähköisesti välitettävien totopelien panoksista. Veroaste on laskettu vuoden 2008 taloudellisten tietojen perusteella, ja se vastaa julkisen palvelun velvoitteesta aiheutuvien kustannusten suhdetta kaikkiin, sekä sähköisesti välitettävistä pelipisteissä, asetettuihin totopelipanoksiin. Tarkoituksena oli näin jakaa julkisen palvelun tehtävistä aiheutuva rahoitusvastuu tasapuolisesti PMU:n ja muiden totopelitarjoajien kesken. Veroastetta voitaisiin tarkistaa sen mukaan, miten julkisen palvelun velvoitteesta aiheutuvat kustannukset ja totopelien panokset kehittyvät, yleensä seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{Veroaste} = \frac{\text{Julkisen palvelun velvoitteen kustannukset (vuosi N - 2)}^{(12)}}{\text{Totopelien panokset (vuosi N - 2)}}$$

⁽⁷⁾ Taloudellinen yhteenliittymä on avoin rakenne, jolla ei ole osakepääomaa. Sen muodostavat yhteisöt, jotka haluavat yhdistää osa toiminnoistaan.

⁽⁸⁾ Maatalousministeri valtuuttaa yhden hevoskilpailujen järjestäjän toimimaan emoyhtiönä kullakin hevoskilpailujen erikoisalalla (ravi- ja laukkakilpailut): ravikilpailujen emoyhtiö on Cheval Français ja laukkakilpailujen (sileät laukat ja estelaukkakilpailut) France Galop. Emoyhtiöillä on keskeinen asema vedonlyönnin kohteena olevien alan kilpailujen järjestämisessä.

⁽⁹⁾ Vastaava luku oli 5,8 % vuonna 2008 ja 7,2 % vuonna 2009.

⁽¹⁰⁾ 736,4 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja 731,4 miljoonaa euroa vuonna 2009.

⁽¹¹⁾ Hevoskilpailujen emoyhtiöt jakaisivat maksusta saatavat tulot eri edunsaajille, joita ovat hevoskilpailujen järjestäjät (myös emoyhtiöt itse), Ranskan kansallinen hevosurheiluliitto, hevosurheilulaboratorio, Pariisin hevoskilparatojen tekninen ryhmä, hevoskilpailualan ammattikoulutuksesta ja sosiaalipalveluista vastaava yhdistys ja alueelliset liitot.

⁽¹²⁾ Viitevuosi on N-2, jotta veroasteen laskemista varten tarvittavat taloudelliset tiedot ovat varmasti saatavilla.

Alkuperäisen ilmoituksen mukaan veroaste olisi kuitenkin [7–9 prosenttia]. Edellä olevan kaavan perusteella veroaste olisi vuoden 2010 taloudellisten tietojen mukaan laskettuna 8 prosenttia vuonna 2012 (ks. johdanto-osan 113 kappale).

- (26) Huomattakoon, että hevoskilpailujen järjestäjät saavat PMU:n fyysisistä pelipisteistä saatavien tulojen ja veronluonteisen maksun ohella myös muita tuloja, jotka ovat peräisin sähköisesti välitettävästä urheiluveikkauksesta ja verkkopokerista, joita varten PMU on niin ikään saanut luvan sen jälkeen kun sähköisesti välitettävät raha- ja uhkapelit avattiin kilpailulle.
- (27) Toimenpidettä koskevan ilmoituksen mukaan sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävällä veronluonteisella maksulla oli tarkoitus täydentää yleisten oikeussääntöjen mukaista verotusta, jota sovelletaan kaikkiin, sekä sähköisesti että fyysisissä pelipisteissä asetettaviin, totopelien panoksiin. Yleisen verolainsäädännön (Code général des impôts) mukaan totopelien tarjoajien oli määrä maksaa panoksista 5,7 prosentin vero⁽¹³⁾.

2.3 Hevoskilpailujen järjestäjien julkisen palvelun tehtävä

- (28) Ranskan viranomaisten ilmoituksen mukaan hevoskilpailujen järjestäjät huolehtisivat julkisen palvelun tehtävästä, joka käsittäisi seuraavat osa-alueet:
- hevosjalostus
 - hevosten kasvatuksen edistäminen
 - hevoskilpailuihin ja hevosten kasvatukseen liittyvä koulutus
 - maaseudun kehittäminen.
- (29) Tämä yleisesti hevoskilpailujen järjestäjille uskottu tehtävä asettaisi erityisasemaan emoyhtiöt, joilla on keskeinen asema hevoskilpailujen järjestämisessä ja hevosalalla kaiken kaikkiaan.⁽¹⁴⁾ Cheval Français ja France Galop vastaavat keskeisistä tehtävistä mm. seuraavilla aloilla:
- hevoskilpailujen sääntöjen laatiminen ja päivittäminen
 - hevoskilpailujen järjestäminen
 - korvausten jakamista koskevien edellytysten määrittäminen
 - hevoskilpailuja ja hevosalaa koskeva sääntely
 - hevoskilpailujen järjestämisessä tarvittavat varusteet
 - hevosten valinta
 - ammattikoulutus.
- (30) Hevoskilpailujen järjestäjille osoitettavan julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen edellyttäisi käytännössä seuraavien tehtävien suorittamista:
- palkkioiden ja avustusten jakaminen hevosten kasvattajille, omistajille ja kilparatsastajille sen perusteella, mitä hevosia hevoskilpailujen järjestäjät sijoittavat kilpailuihin
 - hevoskilpailujen järjestäminen, hevoskilparatojen rakentaminen ja ylläpito mukaan lukien
 - antidoping-valvonta, jota asiasta vastaava laboratorio (Laboratoire des courses hippiques, LCH) suorittaa hevoskilpailuissa
 - koulutustoiminta, josta vastaa hevoskilpailujen järjestäjien koulutustoiminnasta ja sosiaalipalveluista vastaava yhdistys (AFASEC) ja joka kattaa kaikki hevoskilpailuihin liittyvät ammatit (kilparatsastajat, kuljettajat, valmentajat jne.).
- (31) Tästä julkisen palvelun tehtävästä aiheutuvat kokonaisnettokustannukset olivat vuonna 2010 noin 747 miljoonaa euroa⁽¹⁵⁾ (ks. johdanto-osan 113 kappale). Seuraavassa kaaviossa esitetään edellä luetelluista toimista aiheutuva rasitus (kustannuksina) suhteessa tähän kokonaismäärään.

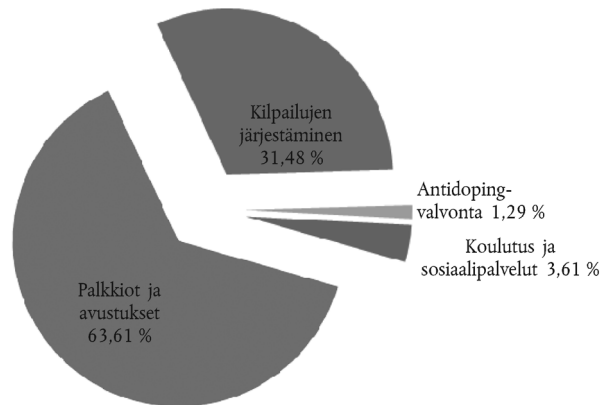
⁽¹³⁾ Code général des impôts, 302 bis ZG.

⁽¹⁴⁾ Asetus nro 2010-1314, annettu 2 päivänä marraskuuta 2010, hevoskilpailujen järjestäjille osoitettavasta julkisen palvelun veloitteesta ja emoyhtiöiden toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

⁽¹⁵⁾ Vastaa 775 miljoonan euron kokonaiskustannuksia ja 28 miljoonan euron tuloja.

Kaavio 1

Julkisen palvelun tehtävästä aiheutuvien kustannusten jakautuminen (vuoden 2010 luvut)



(32) Ilmoituksen mukaiseen julkisen palvelun tehtävään liittyvistä kustannuksista valtaosa (ks. kaavio 1) kertyi vuonna 2010 kasvattajille, omistajille ja kilparatsastajille maksettavista palkkioista ja avustuksista (493 miljoonaa euroa eli noin 63,6 prosenttia kokonaiskustannuksista). Toiseksi suurin kustannuserä liittyi hevoskilpailujen järjestämiseen (244 miljoonaa euroa eli noin 31,48 prosenttia kokonaiskustannuksista).

(33) Ranskan viranomaisten alkuperäisessä ilmoituksessaan kuvaaman julkisen palvelun tehtävän kustannukset oli tarkoitus kattaa kokonaan tuloilla, jotka hevoskilpailujen järjestäjät saivat PMU:n sähköisesti ja fyysisissä pelipisteissä välitettävistä vedonlyöntipalveluista, hevoskilparadoilla tapahtuvasta vedonlyönnistä ja muista hevoskilpailujen järjestäjien omista tulolähteistä (kuten hevoskilparatojen pääsymaksuista).

3 MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEN PERUSTEET

(34) Komissio katsoi, että kaikki valtiontuen arviointiperusteet täyttyivät. Komissio tutki eri mahdollisuuksia, joiden perusteella ilmoitetun toimenpiteen voitaisiin katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, mutta ei pystynyt löytämään selvää perustetta sisämarkkinoille soveltumiselle.

(35) Komissio suhtautui epäilevästi etenkin Ranskan viranomaisten väitteeseen, jonka mukaan suunnitellussa tukitoimenpiteessä oli kyse hevoskilpailujen järjestäjille osoitetusta SGEI-palvelun tehtävästä maksettavasta korvauksesta, joka soveltuisi sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen

106 artiklan 2 kohdan ja julkisen palvelun velvoitteesta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden⁽¹⁶⁾ mukaisesti.

(36) Komission alustavien tutkimusten perusteella ei ollut havaittavissa mitään selkeää perustetta, jonka nojalla toimenpiteen olisi voitu katsoa soveltuvan sisämarkkinoille. Sen sijaan komission saamien tietojen perusteella vaikutti siltä, että suunniteltu tuki ei täyttänyt SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa lueteltuja sisämarkkinoille soveltuvuuden yleisiä perusteita eikä myöskään alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa⁽¹⁷⁾ tai maatalouden suuntaviivoissa⁽¹⁸⁾ lueteltuja erityisiä soveltuvuusperusteita.

(37) Kun lisäksi otetaan huomioon kiinteä yhteys tukitoimenpiteen ja veronluonteisen maksun perinnän välillä, oli tarpeen varmistaa myös veron yhteensopivuus muiden perussopimuksissa vahvistettujen periaatteiden kanssa, ja komissio suhtautui edelleen epäilevästi veronluonteisen maksun yhteensopivuuteen SEUT-sopimuksen 56 artiklassa vahvistetun palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan periaatteen ja SEUT-sopimuksen 110 artiklassa vahvistetun syrjimättömyysperiaatteen kanssa.

4 SIIRTYMÄTOIMENPITEET

(38) Komission päätöstä odotettaessa Ranska hyväksyi 20 päivänä lokakuuta 2010 siirtymätoimenpiteen, jonka nojalla se perii sähköisesti välitettävien totopelien panoksista 8

⁽¹⁶⁾ Ranskan viranomaiset ilmoittivat toimenpiteestä *Julkisen palvelun velvoitteesta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden* (EUVL C 297, 29.11.2005) mukaisesti.

⁽¹⁷⁾ Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2007–2013, EUVL C 54, 4.3.2006.

⁽¹⁸⁾ Maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevat suuntaviivat vuosiksi 2007–2013, EUVL C 319, 27.12.2006.

prosentin veron takautuvasti 3 päivästä elokuuta 2010 alkaen. Tämän veron tuottoa ei kuitenkaan siirretä hevoskilpailujen järjestäjille, vaan se otetaan Ranskan valtion yleiseen talousarvioon.

- (39) Samanaikaisesti siirtymätoimenpiteen kanssa Ranska alensi kaikkeen totopelaamiseen (sekä sähköisesti että fyysisissä pelipisteissä pelattaviin totopelieihin) sovellettavaa yleisten oikeussääntöjen mukaista veroastetta 5,7 prosentista 4,6 prosenttiin.

5 RANSKAN VIRANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (40) Ranskan viranomaiset toimittivat huomautuksensa menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 18 päivänä tammikuuta 2011 päivätyllä kirjeellä.

5.1 Onko kyse valtiontuesta?

- (41) Ranskan viranomaiset eivät kiistä, ettei toimenpide olisi valtiontukea, sillä oletamus on linjassa niiden ilmoituksen kanssa. Ne asettavat kuitenkin kyseenalaisiksi seuraavat seikat:

5.1.1 Tuoko toimenpide etua hevoskilpailujen järjestäjille?

- (42) Ranskan viranomaisten mukaan toimenpide tuskin voi tuoda hevoskilpailujen järjestäjille etua verrattuna tilanteeseen ennen sähköisesti välitettävien totopelien avaamista kilpailulle. Niiden mukaan toimenpide olisi katsottava ainoastaan mukautukseksi, joka on tarpeen uudessa tilanteessa, kun pelipalvelujen tarjoajia on enemmän kuin yksi. Rasitus, joka aiemmin koski PMU:ta, on nyt vain jaettu kaikkien toimijoiden kesken. Ranskan viranomaisten mukaan toimenpide ei voi tuoda etua myöskään PMU:lle, koska tämä siirtäisi veron koko tuoton hevoskilpailujen järjestäjille.

5.1.2 Kilpailun vääristyminen ja vaikutus kauppaan

- (43) Ranskan viranomaisten mukaan toimenpide ei vääristä kilpailua sähköisesti välitettävien totopelien markkinoilla, koska veroa sovelletaan yhtäläisesti kaikkiin tällaisten pelipalvelujen tarjoajiin. Viranomaisten mukaan toimenpide ei vääristä kilpailua myöskään hevoskilpailujen järjestämisen alalla, koska hevoskilpailujen järjestäjät eivät kilpaile toisiaan vastaan, vaan tekevät keskenään yhteistyötä Euroopan tasolla ja jopa maailmanlaajuisesti (tästä on osoituksena mm. se, että kilpailukalenterit sovitetaan yhteen päällekkäisyyksien välttämiseksi).

5.2 Hevoskilpailujen järjestäjille osoitettu SGEI-palvelu

- (44) Ranskan viranomaiset korostivat, että jäsenvaltioilla on harkintavaltaa SGEI-palvelujen määrittelyssä ja järjestämisessä.
- (45) Niiden mukaan unionin tuomioistuin on useaan kertaan katsonut, että kun jäsenvaltiot määrittävät yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, jotka ne antavat tiettyjen yritysten hoidettaviksi, niiden "täytyy saada ottaa huomioon kansallisen politiikkansa tavoitteet" (19).
- (46) Ranskan viranomaiset katsovat, että hevoskilpailujen järjestäjien järjestämät hevoskilpailut edistävät SGEI-palve-

lua, joka käsittää hevosjalostuksen, hevosten kasvatuksen edistämisen, hevoskilpailuihin ja hevosten kasvatukseen liittyvän ammattikoulutuksen ja maaseudun kehittämisen.

- (47) Ranskan viranomaisten mukaan Ranskan lainsäätäjä on halunnut 12 päivänä toukokuuta 2010 annetulla lailla selventää julkisen palvelun tehtävää, jonka toteuttamiseen hevoskilpailujen järjestäjät osallistuvat. Kyseisen lain 3 §:n mukaan valtion pääasiallisiin tavoitteisiin raha- ja uhkapelien alalla kuuluu "erityyppisten pelien tasapuolinen ja oikeudenmukainen kehittäminen, jotta voidaan välttää alan taloudellinen epävakaus". Lain 65 §:ssä todetaan, että "hevoskilpailujen järjestäjät osallistuvat erityisesti hevoskilpailuja järjestämällä julkisen palvelun toteuttamiseen, joka käsittää hevosjalostuksen, hevosten kasvatukseen edistämisen, hevoskilpailuihin ja hevosten kasvatukseen liittyvän ammattikoulutuksen sekä maaseudun kehittämisen".

- (48) Ranskan viranomaisten mukaan tehtävä vastaa SGEI-palveluja koskevia unionin vaatimuksia, koska se on yleinen ja pakottava, annettu julkisen vallan hyväksymällä säädöksellä ja luonteeltaan erityinen verrattuna tavanomaisen yksityisen yrityksen harjoittamaan toimintaan.

- (49) Ranskan viranomaisten mukaan komissio on tunnustanut hevosjalostukseen liittyvän yleisen edun ulottuvuuden mm. seuraavissa asiakirjoissa:

— Kilpailuihin tarkoitettujen hevoseläinten kaupasta ja kilpailuihin osallistumisen edellytyksistä annettu direktiivi (20), jonka mukaan on tärkeää varmistaa "hevoseläintuotannon tarkoituksenmukainen kehittäminen" ja edistää "jalostustoiminnan turvaamista, kehittämistä ja parantamista".

— Komission asiassa *Ladbroke v. komissio* (21) omaksuma kanta, jonka mukaan "myötävaikuttaminen totalisaattoripelialan kehittämiseen ja suurempaan tehokkuuteen ja ennen kaikkea hevosjalostukseen on laillinen tavoite, joka on yhteisön edun mukainen".

- (50) Ranskan viranomaiset ovat myös korostaneet hevosalan ja maan 250 hevoskilparadan merkitystä maaseudun kehittämisessä ja tietyn kulttuuriperinnön ylläpitämisessä.

- (51) Ranskan viranomaisten mukaan Conseil d'État on todennut tällaisen SGEI-palvelun olemassaolon 26 päivänä marraskuuta 2009 antamassaan lausunnossa (22), jossa se viittaa sekä edellä mainitussa direktiivissä mainittuihin tavoitteisiin että yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin, kuten hevosten kasvatukseen ja maaseudun kehittämisen edistämiseen.

(20) Neuvoston direktiivi 90/428/ETY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1990, kilpailuihin tarkoitettujen hevoseläinten kaupasta ja kilpailuihin osallistumisen edellytyksistä.

(21) Asia T-67/94, *Ladbroke v. komissio*, tuomio 27.1.1998, Kok., s. II-1, 143 kohta.

(22) Conseil d'État, asia nro 383.270 – istunto torstaina 26.11.2009.

(19) Ks. asia C-67/96, *Albany*, tuomio 21.9.1999, Kok., s. I-5751.

(52) Lisäksi Conseil d'État on Ranskan viranomaisten mukaan katsonut, että hevosten kasvatuksen edistäminen liittyy tietyllä tavalla aluekehitykseen ja maaseudun kehittämiseen, joita voitaisiin niin ikään pitää yleisen edun mukaisina tavoitteina. Viranomaisten mukaan hevoskilpailut edistävät näiden tavoitteiden toteutumista etenkin siksi, että Ranskassa on suuri määrä hevoskilparatoja.

5.3 Toimenpiteen soveltuvuus sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan nojalla

(53) Ranskan viranomaisten mukaan tuki täyttää SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa vahvistetut sisämarkkinoille soveltuvuuden ehdot.

(54) Ranskan viranomaiset katsovat erityisesti, että julkisen palvelun tehtävästä maksettava korvaus on välttämätön (esimerkiksi hevoskilpailujen palkinnot ovat kilparatsastajien palkkatuloa) ja oikeasuhteinen. Viranomaisten mukaan hevoskilpailujen järjestäjiltä perittävän veron aste on määritetty juuri julkisen palvelun veloitteesta aiheutuvien kokonaiskustannusten ja totopelien panosten kokonaismäärän perusteella, minkä ansiosta voidaan välttää korvauksen muodostuminen liian suureksi. Lisäksi ilmoituksessa kerrotaan valvontatoimenpiteistä, joiden avulla voidaan välttää korvauksen muodostuminen liian suureksi.

5.4 Toimenpiteen yhteensopivuus palvelujen vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa

(55) Ranskan viranomaisten ilmoituksen mukaan veronluonteinen maksu ei sisällä syrjiviä tekijöitä, koska se tuo etua

— ensisijaisesti hevoskilpailujen järjestäjille ja erityisesti niille, jotka kuuluvat valtuutettuun vedonlyöntipalvelujen tarjoajaan PMU:hun. Hvoskilpailujen järjestäjät eivät kuitenkaan saa toimenpiteestä etua suhteessa muihin toimijoihin sen enempää taloudellisesti kuin kilpailunkaan kannalta, koska tuotto käytetään ainoastaan ja yksinomaan Ranskan viranomaisten niille asettaman julkisen palvelun veloitteen rahoittamiseen; veloitteen osalta ei tehdä eroa hevoskilpailujen osallistujien kansalaisuuden suhteen.

— viime kädessä ja välillisesti kaikille valtuutetuille vedonlyöntipalvelujen tarjoajille riippumatta siitä, ovatko ne kotimaisia vai ulkomaisia. Ne kaikki hyötyisivät myönteisistä ulkoisista vaikutuksista, joita laadukkaiden ja houkuttelevien hevoskilpailujen järjestäminen tuottaa.

6 ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

(56) Komissio on saanut huomautuksia kahdeksalta asianomaiselta osapuolelta. Niistä viisi on hevosalan liittoja, kaksi hevoskilpailujen järjestäjiä ja yksi haluaa pysytellä nimettömänä (ks. johdanto-osan 5 kappale).

6.1 Toimenpidettä kannattavien asianomaisten osapuolten huomautukset

(57) Kuusi asianomaista osapuolta kannatti ilmoitettua toimenpidettä. Näihin kuuluivat kaksi hevoskilpailujen järjestäjää, jotka saavat toimenpiteestä merkittävää etua. Asianomaiset osapuolet perustelevat puoltavaa näkemystään mm. seuraavasti:

6.1.1 Toimenpiteen merkitys hevoskilpailujen tulevaisuuden kannalta

(58) Eräät asianomaiset osapuolet selittivät, että hevoskilpailut rahoitetaan kaikkialla Euroopassa vedonlyönnistä saatavilla tuloilla ja että ne ovat näin ollen kokonaan riippuvaisia näistä tuloista.

(59) Hvoskilpailualan välittömät työpaikat olisivat näin suoraan sidoksissa totopeleistä saataviin tuloihin, jotka ohjataan takaisin tälle alalle. Tulojen väheneminen vaikuttaisi hevoskasvatukseen niin, ettei hevoskilpailujen avulla voitaisi enää huolehtia hevosjalostukseen ja hevosten kasvatukseen edistämiseen liittyvästä tehtävästä.

(60) Lisäksi hevoskilpailualaa pidetään Euroopassa merkittävänä, ja Ranskan 250 hevoskilparadalla katsotaan olevan tärkeä sosiaalinen merkitys, koska ranskalaiset ovat kiintyneet hevoskilpailuperinteisiin, minkä lisäksi kilparadat sijaitsevat usein muita heikommassa asemassa olevilla Ranskan alueilla.

(61) Lisäksi asianomaisten mukaan on tärkeää suojata vedonlyöntijärjestelmää, joka antaa parhaat takeet avoimuudesta ja luotettavuudesta ja takaa oikeudenmukaisten palautusten periaatteen toteutumisen urheilussa.

6.1.2 Valtiontuen olemassaolo

(62) Eräiden asianomaisten mukaan ilmoitettu toimenpide ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea seuraavista syistä:

(63) Niiden mukaan toimenpide ei tuo edunsaajina oleville hevoskilpailujen järjestäjille taloudellista etua, koska veronluonteisen maksun tuotto, 8 prosenttia sähköisesti välitettävien totopelien panoksista, on paljon pienempi kuin julkisen palvelun veloitteiden⁽²³⁾ toteuttamisesta hevoskilpailujen järjestäjille aiheutuvat kustannukset.

(64) Sitä paitsi toimenpide ei vaikuta kauppavaihtoon eikä vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua, sillä asianomaisten osapuolten mukaan ei ole olemassa mitään erityisiä hevoskilpailujen markkinoita, joilla tällaista kilpailun vääristämistä voisi tapahtua, vaan ainoastaan totopelien markkinat.

(65) Vaikka komissio katsoisikin, että on olemassa hevoskilpailujen markkinat, toimenpiteen edunsaajina olevat hevoskilpailujen järjestäjät eivät asianomaisten osapuolten mukaan kilpaile muissa jäsenvaltioissa toimivien hevoskilpailujen järjestäjien kanssa, koska järjestäjät koordinoivat toimintaansa Euroopan tasolla ja jopa maailmanlaajuisesti tällaisen kilpailun välttämiseksi esimerkiksi niin, että ne järjestävät kilpailut eri päivinä.

(66) Toisaalta, siinä tapauksessa että komissio laajentaisi analyysinsä koskemaan totopelien markkinoita, toimenpide ei voi aiheuttaa vääristymistä myöskään näillä markkinoilla, koska se ei ole syrjivä vedonlyöntipalvelujen tarjoajien kesken.

⁽²³⁾ Siten kuin ne määritellään vuoden 1891 laissa ja 2 päivänä marraskuuta 2010 annetussa asetuksessa nro 2010-1314.

- (67) Eräät asianomaiset osapuolet väittivät myös, että hevoskilpailujen järjestäjien toiminta ei voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska se on luonteeltaan paikallista.

6.1.3 SGEI-palvelujen määritelmä

- (68) Eräät asianomaiset osapuolet korostivat, että jäsenvaltioilla on harkintavaltaa SGEI-palvelujen määrittelyssä ja järjestämisessä.

- (69) Niiden mukaan hevoskilpailujen järjestäjien toiminnan luokittelu SGEI-palveluksi on perusteltua Ranskan hevosalan historiallisen, kulttuurisen ja taloudellisen merkityksen vuoksi. Hvoskilpailujen järjestäminen on niiden mukaan yleisen edun mukaista ja pitää yllä kulttuurista ja geneettistä perintöä sekä erityistaitoja aluekehityksen turvaamiseksi. Lisäksi hevoskilpailujen järjestäminen liittyy urheiluun.

- (70) Eräiden asianomaisten osapuolten mukaan hevosurheilukilpailut ovat rakenteellisesti tappiollista toimintaa, jonka olemassaolo perustuu hevosten omistajien maksamiin avustuksiin sekä 6 000 vapaaehtoisesta muodostuvan verkoston toimintaan. Markkinat eivät niiden mukaan kykene tarjoamaan hevoskilpailuja tyydyttävällä tavalla, minkä vuoksi on perusteltua luokitella hevoskilpailujen järjestäjien toiminta SGEI-palveluksi.

6.1.4 Soveltuvuus sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella

- (71) Eräät asianomaiset osapuolet väittivät, että jos toimenpide on katsottava valtiontueksi, se soveltuu sisämarkkinoille SGEI-palvelujen rahoitusta säätelevien sääntöjen mukaisesti.

- (72) Asianomaisten mukaan emoyhtiöiden kaikki varat on sidottu rakenteellisesti tappiollisten julkisen palvelun tehtävien toteuttamiseen, minkä vuoksi kaikenlaiset ylikorvaukset, jotka hyödyttäisivät kilpailuun perustuvaa toimintaa, on luonnostaan suljettu pois. Veron avulla kerätyt määrät olisivat sitä paitsi suhteellisen vähäisiä verrattuna niiden kustannusten kokonaismäärään, jonka hevoskilpailujen järjestäjät joutuvat maksamaan niille osoitetun SGEI-palvelun toteuttamisesta.

6.1.5 Soveltuvuus sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella

- (73) Eräät asianomaiset osapuolet väittivät, että hevoskilpailujen järjestäjille osoitetut tehtävät tukevat ja kehittävät hevosten kasvatusta, joka on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu taloudellisen toiminnan ala.

- (74) Hvoskilpailuja ei voida järjestää ilman pitkällä aikavälillä elinkelpoista hevosalaa. Näin ollen veron ja hevoskilpailujen järjestämisen välillä on suora yhteys. Koska kaikki hevoskilpailujen järjestäjien kustannukset edistävät hevoskilpailujen järjestämistä ja hyödyntävät siten kaikkia totopelien tarjoajia, näiden asianomaisten osapuolten mukaan olisi mahdollista SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3

kohdan c alakohtaan perustuvan lähestymistavan mukaisesti hyväksyä se, että tietyn alan yleistä etua koskevat toiminnot rahoitetaan veronluonteisella maksulla. Tämän lähestymistavan mukaisesti olisi otettava huomioon hevoskilpailujen järjestäjien kaikki kustannukset, jolloin Ranskan viranomaisten ilmoitettua toimenpidettä varten ehdottama 8 prosentin veroaste ja sen tarkistamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt olisivat perusteltuja.

6.1.6 Veron yhteensopivuus palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen kanssa

- (75) Vero, joka perittäisiin syrjimättömällä tavalla kaikilta sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajilta, PMU mukaan lukien, ei voisi mitenkään loukata SEUT-sopimuksen 56 artiklassa tarkoitettua palvelujen vapaan tarjoamisen periaatetta tai SEUT-sopimuksen 110 artiklassa tarkoitettua syrjimättömyysperiaatetta.

6.2 Toimenpidettä vastustavien asianomaisten osapuolten huomautukset

- (76) Toimenpidettä vastusti kaksi asianomaista osapuolta. Toinen niistä on hevosalan liitto ja toinen haluaa pysytellä nimettömänä. Asianomaiset osapuolet perustelevat vastustustaan mm. seuraavasti:

6.2.1 Valtiontuen olemassaolo

- (77) Asianomaiset osapuolet korostivat, että 2 päivänä marraskuuta 2010 annettua asetuksen nro 2010-1314 liitteenä olevassa eritelmässä, jossa määritellään hevoskilpailujen järjestäjille osoitetut julkisen palvelun velvoitteet ja emoyhtiöiden toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt, määrätään, että hevoskilpailujen järjestäjien on taattava, että Ranskan hevoskilpailut säilyvät yhtä houkuttelevina kuin muissa jäsenvaltioissa järjestettävät hevoskilpailut. Osapuolten mukaan tämä määräys vahvistaa, että toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppavaihtoon ja saattaa aiheuttaa tällä tasolla kilpailun vääristymistä.

- (78) Koska PMU on taloudellinen yhteenliittymä, se vain edustaa hevoskilpailujen järjestäjiä, jotka sekä järjestävät hevoskilpailuja että tarjoavat vedonlyöntipalveluja. Näiden toimintojen erottaminen toisistaan on keinotekoisia. Näin ollen sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajilta perittävä vero pakottaisi ne rahoittamaan kilpailijaansa, mikä merkitsisi kiistatta kilpailun vääristymistä totopelien tarjoajien välillä.

6.2.2 Uutta SGEI-palvelua koskeva ilmeinen arviointivirhe

- (79) Asianomaisten osapuolten mukaan Ranskan viranomaiset ovat tehneet ilmeisen virheen luokitellessaan hevoskilpailujen järjestäjien toiminnot SGEI-palveluksi.

- (80) Ne toteavat erityisesti, ettei tämän SGEI-palvelun perustamista pohjustettu kansallisen tason keskustelussa ja ettei Conseil d'État esittänyt erityisiä perusteluita tällaisen palvelun välttämättömyydestä.

(81) Päinvastoin, Conseil d'État on asianomaisten osapuolten mukaan katsonut aiemmin useaan otteeseen, että hevoskilpailujen järjestämistä ei voida pitää SGEI-palveluna⁽²⁴⁾ ja että yleensäkin Ranskassa on jo yli sata vuotta sitten päätetty järjestää hevoskilpailua ilman minkäänlaista julkisen palvelun ulottuvuutta.

(82) Asianomaisten osapuolten mukaan sähköisesti välitettävien rahapeliin markkinoiden kilpailulle avaamisen tarkoituksena oli täydentää PMU:n kasvuhakuista liiketoimintapolitiikkaa, joka on jossain määrin ristiriidassa yleisen edun ja julkisen palvelun tehtävää koskevan käsitteen kanssa, koska se antaa PMU:lle mahdollisuuden monipuolistaa toimintaansa muun urheiluedonlyönnin ja verkkopokerin suuntaan.

6.2.3 Toimenpiteen välttämättömyys

(83) Asianomaiset osapuolet suhtautuivat epäilevästi Ranskan viranomaisten väitteeseen, jonka mukaan toimenpide on perusteltu, koska on olemassa riski, että PMU:n tulot saattaisivat vähetä joko muiden totopelien tarjoajien synnyttämän kilpailun vuoksi tai siksi, että muut urheiluedonlyöntipalvelujen tarjoajat kaappaisivat haltuunsa myös totopelit.

(84) Asianomaisten osapuolten mukaan tämä riski ei ole merkittävä seuraavista syistä:

— Niiden mukaan PMU:n sähköisesti välitettävän vedonlyönnin liikevaihto kasvoi vuonna 2010 kokonaisuutena 39 prosenttia ja sähköisesti välitettävien totopelien osalta 10 prosenttia. Kilpailun avaamisen ansiosta PMU pystyi laajentamaan asiakaspohjaansa käynnistämällä verkkopokeritoiminnan ja urheiluedonlyöntipalvelut. Näin sen voitto kasvoi 18 prosenttia vuonna 2010.

— Ranskan kilpailuviranomaisen mukaan PMU hallitsee sähköisesti välitettävien totopelien markkinoita 85 prosentin osuudella, minkä lisäksi sillä on selvästi määrävä markkina-asema, jos huomioon otetaan myös sen monopoliasema fyysisissä pelipisteissä tapahtuvan vedonlyönnin alalla. PMU:lla on johtava asema myös urheilukilpailujen vedonlyöntipalvelujen markkinoilla 40–55 prosentin markkinaosuudella.

— Urheiluedonlyöntiin ja totopelisiin liittyvien palvelujen välillä ei ole keskinäistä korvaavuutta, koska vaadittu asiantuntemus, pelaajien ikäryhmät ja tulot sekä tarjolla olevat vedonlyöntipalvelut eroavat toisistaan merkittävästi.

(85) Asianomaisten mukaan toimenpiteen välttämättömyyttä vastaan puhuu myös se, että koska PMU:lla on monopoli fyysisissä pelipisteissä tapahtuvan vedonlyönnin alalla, se voi

⁽²⁴⁾ Esimerkiksi: Conseil d'État on katsonut 9.2.1979 riita-asiaa nro 141204 koskevassa tuomiossa seuraavaa: "Sekä 2 päivänä kesäkuuta 1891 annetun lain että vedonlyöntiin sovellettavan sääntelyn perusteella on selvää, että hevoskilpailujen järjestäjille, siltä osin kuin niiden tehtävänä on järjestää sekä hevoskilpailuja että totopelipalveluja, ei ole osoitettu julkisen palvelun tehtävää ja että ne ovat yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä, joiden toimintaa julkinen valta valvoo."

— jakaa pelaajille voittona suuremman osan vedonlyöntipanoksista kuin sähköisesti välitettävien vedonlyöntipalvelujen tarjoajat;

— hyödyntää 10 000 asiamiespisteestä muodostuvaa myyntiverkostoaan ja sen tuomia tuloja sähköisen toimintansa rahoittamiseen ja edistämiseen.

6.2.4 Veronluonteisen maksun suuruus ja rahoitettavien menojen laskentatapa

(86) Asianomaiset osapuolet väittivät, että koska Ranskan viranomaiset eivät ole esittäneet rahoitettavista menoista selkeää budjettia, veronluonteisella maksulla ei ole tarkoitus kattaa julkisen palvelun tehtävästä aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi maksulla rahoitettaisiin toimintoja, joista ei ole välitöntä hyötyä sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajille.

(87) Vaikka tällaisen veron käyttöönotto olisi perusteltavissa, Ranskan viranomaisten esittämä 8 prosentin veroaste on suhteeton verrattuna maksuun, jonka urheiluedonlyöntipalvelujen tarjoajat joutuvat maksamaan tästä oikeudesta urheiluliitoille ja joka on noin 1 prosentti vedonlyöntipanosten määrästä.

6.2.5 Syrjintä hevosten alkuperän perusteella

(88) Eräät asianomaiset osapuolet korostivat, että osa PMU:n hevoskasvattajille jakamista palkkioista ja avustuksista on varattu Ranskassa syntyneille hevosille. Tällainen tilanne olisi vastoin SEUT-sopimuksen 110 artiklassa vahvistettua syrjimättömyysperiaatetta.

6.2.6 Muut toimenpiteet

(89) Yhden asianomaisen osapuolen mukaan PMU:n hyväksi on toteutettu myös muita toimenpiteitä:

— Siirtymätoimenpide, jonka nojalla sähköisesti välitettävien totopelien panoksista peritään 8 prosentin vero, yhdistettynä kaikista (sekä sähköisesti että fyysisissä pelipisteissä asetetuista) totopelipanoksista perittävän veron alentamiseen tuo PMU:lle etua ja mitätöi menettelyn aloittamista koskevan komission päätöksen vaikutukset. Siinä missä sähköisesti välitettävien pelien tarjoajat, PMU mukaan lukien, joutuvat maksamaan näiden pelien panoksista 8 prosentin veron, PMU ei joudu maksamaan veroa fyysisissä pelipisteissä tarjoamistaan peleistä. Lisäksi PMU saa muita pelipalvelujen tarjoajia suuremman hyödyn veroasteen alentamisesta 1,1 prosentilla, koska sen fyysisen toiminnan liikevaihto on niin suuri.

— PMU ja hevoskilpailujen järjestäjät on vapautettu voitoista perittävistä veroista.

— Ranskan kilpailuviranomainen on todennut, että useisiin PMU:n käytäntöihin saattaa liittyä hallitsevan markkina-aseman väärinkäyttöä.⁽²⁵⁾ Kyse on esimerkiksi siitä, että PMU käyttää samaa tuotemerkkiä (PMU) sekä monopolin alaisissa että kilpailullisissa

⁽²⁵⁾ Kilpailuviranomaisen lausunto, annettu 20.1.2011, sähköisesti välitettävien raha- ja uhkapelien alasta.

toiminnoissaan ja tiettyjä yleisnimiä (*tiercé, trio*) tietyn-tyyppisten vedonlyöntipelien nimenä. Lisäksi se on ottanut käyttöön PMU-kortin, jonka avulla on mahdollista kerätä tietoja fyysisten pelipisteiden asiakkailta. Tietojen avulla asiakkaita voidaan sitten houkutellessa pelaamaan sähköisesti välitettäviä pelejä.

- (90) On todettava, että tämä päätös koskee ainoastaan sitä, soveltuuko Ranskan ilmoittama, hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi suunniteltu toimenpide sisämarkkinoille. Se ei vaikuta millään tavoin siihen, millaisen kannan komissio aikanaan omaksuu edellä johdanto-osan 89 kappaleessa mainittuihin mahdollisiin muihin kanneperusteisiin nähden.

7 ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSIA KOSKEVAT RANSKAN HUOMAUTUKSET

- (91) Ranska esitti huomautuksensa asianomaisten osapuolten esittämistä huomautuksista 4 päivänä huhtikuuta 2011. Ranskan viranomaiset viittaavat huomautuksissaan olennaisilta osin 18 päivänä tammikuuta 2011 toimittamiinsa huomautuksiin.
- (92) Ranskan viranomaiset korostavat erityisesti seuraavia näkökohtia:
- PMU menetti vuonna 2010 noin 15 prosenttia sähköisesti välitettävien pelien markkinaosuudestaan, mikä viranomaisten mukaan osoittaa, että riski hevosalan tulojen supistumisesta on todellinen;
 - kilpailuviranomaisen lausunto ei niiden mukaan liity tarkasteltavana olevaan tapaukseen;
 - raha- ja uhkapelejä koskevan Ranskan politiikan tavoitteet ovat ennen muuta sosiaalisia ja yleiseen etuun liittyviä, eivät taloudellisia tai kaupallisia.

8 RANSKAN ILMOITUKSEN MUUTOS

- (93) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 29 päivänä huhtikuuta 2013 muutoksen alkuperäiseen ilmoitukseen. Ranskan viranomaisten mukaan muutettuun ilmoitukseen perustuva väline voitaisiin ottaa käyttöön 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen, jos komissio antaa sille ennakkohyväksyntänsä.
- (94) Ranskan viranomaiset sitoutuivat myös toimittamaan komissiolle raportin uuden välineen täytäntöönpanosta kaksi vuotta sen jälkeen kun nämä toimenpiteet tulevat voimaan mahdollisesti 1 päivänä tammikuuta 2014.

8.1 Uuden välineen kuvaus

- (95) Ranskan viranomaiset eivät enää esitä, että hevoskilpailujen rahoitusta koskeva toimenpide olisi korvaus hevoskilpailujen järjestäjille osoitetusta julkisen palvelun tehtävästä. Tämän ansiosta muutettu ilmoitus hälventää komission epäilyt, jotka kohdistuivat hevoskilpailujen järjestäjien toiminnan luokitteluun SGEI-palveluksi ja mahdollisuuteen hyväksyä toimenpide SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan nojalla.
- (96) Uusi väline esitellään nyt taloudellisen toiminnan alalle eli tässä tapauksessa hevosalalle osoitettavana tukena, joka perustuu siihen yhteiseen etuun, jota PMU ja sen kanssa kilpailevat sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajat edistävät järjestämällä hevoskilpailuja, joihin vedonlyönti liittyy.
- (97) Näin ollen kaikilta sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajilta perittävä vero lasketaan ottaen huomioon ainoastaan niiden hevoskilpailujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaaminen, joista on hyötystä myös kaikille muille sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajille, jäljempänä 'yhteiseen etuun liittyvät kustannukset'.
- (98) Alkuperäisessä ilmoituksessa esiteltyn toimenpiteeseen verrattuna uudessa välineessä on alennettu niiden kustannusten määrää, jotka veronluonteisen maksun tuotolla on tarkoitus rahoittaa. Ranskan viranomaiset ovat laskeneet, että veroaste olisi enintään 5,6 prosenttia (vuoden 2012 osalta, vuoden 2010 taloudellisten tietojen mukaan laskettuna), kun taas alkuperäisen ilmoituksen mukaan veroaste olisi saattanut olla jopa 8 prosenttia (ks. johdanto-osan 113 kappale).

8.2 Vedonlyöntikilpailut ja muut kilpailut

- (99) Ns. yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten (ks. johdanto-osan 97 kappale) Ranskan viranomaiset erottavat toisistaan vedonlyöntikilpailut (joiden tuloksista lyödään vetoa⁽²⁶⁾) ja muut kilpailut (joista ei lyödä vetoa).
- (100) Koska vedonlyönti ja varsinkin sähköinen vedonlyönti liittyy ainoastaan tiettyihin hevoskilpailuihin, Ranskan viranomaisten mukaan on loogista määrittää yhteiseen etuun liittyvät kustannukset näiden vedonlyöntikilpailujen järjestämiseen liittyvien kustannusten perusteella.
- (101) Ranskan viranomaiset jakavat emoyhtiöille kilpailujen järjestämisestä aiheutuvat tietyt kiinteät kustannukset vedonlyöntikilpailujen ja muiden kilpailujen kesken erityyppisiin vedonlyöntikilpailuihin osallistuvien hevosten lukumäärän perusteella. Jakauma esitetään kummankin emoyhtiön osalta taulukossa 2:

⁽²⁶⁾ Vedonlyöntikilpailujen tuloksista voi lyödä vetoa sekä sähköisesti että PMU:n asiamiesverkoston pelipisteissä.

Taulukko 2

Vedonlyöntikilpailuihin ja muihin kilpailuihin osallistuvien hevosten lukumäärä

	Cheval français (ravikilpailut)	France Galop (sileät laukat ja estelaukkakilpailut)
Kaikki kilpailevat hevoset	150 822	77 304
Vedonlyöntikilpailuihin osallistuvat hevoset	58 112 (38,5 %)	48 027 (62 %)
Muihin kilpailuihin osallistuvat hevoset	92 170 (61,5 %)	29 277 (38 %)

8.3 Yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittäminen ja veroasteen laskeminen**8.3.1 Yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittäminen**

- (102) Seuraavassa esitetään Ranskan viranomaisten vuoden 2010 taloudellisten tietojen perusteella määrittämät yhteiseen etuun liittyvät kustannukset eri ryhmiin jaoteltuna:

8.3.2 Kannustimet

- (103) Kannustimet (493 miljoonaa euroa vuonna 2010) muodostuvat palkkioista ja avustuksista, joita emoyhtiöt jakavat hevosten kasvattajille, omistajille ja kilparatsastajille sen mukaan, mitkä hevoset ovat sijoittuneet kilpailujen järjestäjien järjestämissä kilpailuissa. Ranskan viranomaiset ehdottavat, että yhteiseen etuun liittyviin kustannuksiin luettaisiin mukaan myös vedonlyöntikilpailuihin liittyvät kannustimet. Lisäksi viranomaiset ehdottavat, että kannustimiin ei laskettaisi mukaan palkkioita, jotka maksetaan ns. sileisiin laukkakilpailuihin osallistuvien, Ranskassa syntyneiden tai kasvatettujen hevosten omistajille. Tarkoituksena on ottaa huomioon komission esittämät varaukset, jotka koskivat veron yhteensopivuutta syrjimättömyysperiaatteen ja palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen kanssa siinä tapauksessa, että Ranskassa syntyneille tai kasvatetuille hevosille maksettavat palkkiot rahoitettaisiin veronluonteisella maksulla (ks. johdanto-osan 151–156 kappale). Yhteenvetona Ranskan viranomaiset ehdottavat, että yhteiseen etuun liittyvistä kustannuksista kuuluu tähän ryhmään 321 miljoonaa euroa (eli noin 65 prosenttia kaikista emoyhtiöiden maksamista kannustimista).

8.3.3 Emoyhtiöille aiheutuvat järjestelykustannukset

- (104) Emoyhtiöille aiheutuvat järjestelykustannukset ([...]*) euroa vuonna 2010) käsittävät niiden päätoimipaikan toimintakustannukset ja henkilöstö- ja markkinointikustannukset, niiden omistamien hevoskilparatojen toiminta- ja henkilöstökustannukset sekä hevoskilparatojen ylläpitoon ja rakentamiseen liittyvät kuoletuskustannukset.

(*) Liikesalaisuus

- (105) Ranskan viranomaiset ottavat nämä kustannukset huomioon yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten vain siltä osin kuin ne voidaan kohdentaa vedonlyöntikilpailujen järjestämiseen. Eräät kustannukset, jotka luonteensa vuoksi hyödyttävät ainoastaan emoyhtiöitä (markkinointikustannukset), jätetään kokonaan huomiotta. Sen sijaan esimerkiksi päätoimipaikkaan liittyvistä kustannuksista otetaan huomioon tietty osuus, joka määritetään vedonlyöntikilpailuihin osallistuvien hevosten lukumäärän perusteella. Ranskan viranomaiset ehdottavat, että yhteiseen etuun liittyvistä kustannuksista kuuluu tähän ryhmään [...] euroa (eli noin [...] prosenttia emoyhtiöille aiheutuvista järjestelykustannuksista).

8.3.4 Maakunnissa toimiville hevoskilpailujen järjestäjille aiheutuvat järjestelykustannukset

- (106) Maakunnissa toimiville 230:lle hevoskilpailujen järjestäjälle aiheutui vuonna 2010 kilpailujen järjestämisestä yhteensä [...] euron kustannukset. Ranskan viranomaiset ottavat tästä määrästä huomioon yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten vain [...] euroa (eli noin [...] maakunnissa toimiville hevoskilpailujen järjestäjille aiheutuneista kustannuksista), mikä vastaa 49:lle vedonlyöntikilpailujen järjestäjälle aiheutuneita kustannuksia.

8.3.5 Kilpailujen kuvaamiseen ja lähettämiseen liittyvät kustannukset

- (107) Emoyhtiöt rahoittavat vedonlyöntikilpailujen kuvaamisen ja suorat lähetykset, jotka annetaan sähköisesti välitettävien rahapeliin tarjoajien käyttöön. Kuvatallenteiden avulla voidaan erityisesti valvoa kilpailujen tuloksia maaliivilla. Ranskan viranomaiset katsovat, että näistä ainoastaan vedonlyöntikilpailuihin liittyvistä kuvatallenteista on etua kaikille sähköisesti välitettävien rahapeliin tarjoajille. Ilman niitä pelipanokset vähenisivät huomattavasti. Tämän vuoksi Ranskan viranomaiset ottavat yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten huomioon kaikki vedonlyöntikilpailujen kuvaamiseen ja kuvatallenteiden lähettämiseen liittyvät kustannukset, eli [...] euroa vuonna 2010.

- (108) Sen sijaan yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämisessä ei oteta huomioon muita kustannuksia, jotka liittyvät hevosalan edistämiseen mm. televisiossa⁽²⁷⁾. Mainittakoon, että hevoskilpailujen kuvaamiseen ja lähettämiseen liittyvät kustannukset eivät kuuluneet alkuperäisessä ilmoituksessa tarkoitetun julkisen palvelun kustannuksiin.

8.3.6 Antidoping- valvonta

- (109) Vedonlyöntikilpailuihin liittyvä antidoping- valvonta on laadukkaiden hevosurheilukilpailujen ja uskottavien totopelien järjestämisen olennainen edellytys. Sen vuoksi Ranskan viranomaiset ottavat yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten huomioon kaikki tähän liittyvät kustannukset eli [...] euroa vuonna 2010.

⁽²⁷⁾ Tässä tarkoitetaan mm. France 3 -televisiokanavalla esitettävän hevoskilpailutuloksia koskevan ohjelman (*La minute hippique*) kustannuksia.

8.3.7 Koulutus ja sosiaalipalvelut

- (110) Hevoskilpailuissa tarvittavan erittäin pätevän henkilöstön (ohjastajat, kilparatsastajat, hevostenhoitajat jne.) koulutuskustannukset olivat [...] euroa vuonna 2010. Ranskan viranomaiset ottavat huomioon yhteiseen etuun liittyvien kustannusten määrittämistä varten [...] euroa, mikä vastaa vedonlyöntikilpailujen osuutta.

8.3.8 Hevoskilpailujen järjestäjien tulot

- (111) Yhteiseen etuun liittyvistä kustannuksista vähennetään hevoskilpailujen järjestäjien omat tulot (kuten katsojilta perityt pääsymaksut), jotka voidaan kohdentaa kilpailujen järjestämiseen ([...] euroa).

8.3.9 Veron enimmäismäärän laskeminen

- (112) Uuden välineen mukaan vuodelta N perittävän veron enimmäismäärä lasketaan jakamalla vuoden N-2 yhteiseen etuun liittyvät kustannukset saman vuoden N-2 sähköisten ja fyysisten totopanosten kokonaismäärällä.

$$\text{Vero (enintään)} = \frac{\text{Yhteiseen etuun liittyvät kustannukset (vuosi N - 2}^{(28)})}{\text{Totopelien panokset (vuosi N - 2)}}$$

- (113) Vuoden 2012 osalta veron enimmäismääräksi tulee vuoden 2010 taloudellisten tietojen (ks. taulukko 3 jäljempänä) perusteella 5,6 prosenttia, koska huomioon otettavia yhteiseen etuun liittyviä kustannuksia on 519 miljoonaa euroa. Alkuperäisen ilmoituksen perusteella veroaste olisi sen sijaan 8 prosenttia, 747 miljoonan euron kokonaiskustannusten perusteella laskettuna.

Taulukko 3

Vuoden 2012 veroasteen laskeminen

	Yhteiseen etuun liittyvät kustannukset (2010) ([...] euroa)	Ilmoitetut julkisen palvelun kustannukset (2010) ([...] (euroa))
Kannustimet	[...]	[...]
Emoyhtiöiden järjestelykustannukset	[...]	[...]
Maakunnissa toimivien järjestäjien kustannukset	[...]	[...]
Kilpailujen kuvaaminen ja lähettäminen	[...]	[...] (*)
Antidoping-valvonta	[...]	[...]
Koulutus ja sosiaalipalvelut	[...]	[...]
a) Kokonaiskustannukset	[...]	[...]
b) Hevoskilpailujen järjestäjien omat tulot		[...]
(c = a - b) Rahoitettavat nettokustannukset	519	747
d) Totopelien panokset yhteensä		9 286
(e = c/d) Veroaste	5,6 %	8 %

(*) Alun perin ilmoitetut julkisen palvelun kustannukset eivät sisältäneet kilpailujen kuvaamiseen ja lähettämiseen liittyviä kustannuksia.

9 TOIMENPITEEN ARVIOINTI

- (114) Kuten johdanto-osan 90 kappaleessa todetaan, tässä päätöksessä tarkastellaan ainoastaan Ranskan ilmoittaman, hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi toteutettavan toimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille. Johdanto-osan 90 kappaleessa muistutetaan myös, ettei päätös vaikuta millään tavoin siihen, millaisen kannan komissio aikanaan omaksuu niihin PMU:n tai hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi mahdollisesti myöhemmin toteutettaviin toimenpiteisiin, joista eräät asianomaiset osapuolet ovat ilmoittaneet ja jotka mainitaan johdanto-osan 89 kappaleessa.

(28) Viitevuosi on N-2, jotta veroasteen laskemista varten tarvittavat taloudelliset tiedot ovat varmasti saatavilla.

9.1 SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen olemassaolo

- (115) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään komissio katsoi, että ilmoitettu toimenpide on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea⁽²⁹⁾. Ranskan viranomaiset eivät ole missään vaiheessa kiistäneet tätä päätelmää eivätkä myöskään päätelmää, jonka mukaan 29 päivänä huhtikuuta 2013 tehtyyn muutettuun ilmoitukseen perustuva toimenpide on niin ikään valtiontukea.
- (116) Tästä huolimatta seuraavassa esitetään perustelut sille, että toimenpide katsotaan valtiontueksi, ja viitataan samalla eräiden asianomaisten osapuolten huomautuksiin.

9.1.1 Valtion varat

- (117) Komission vakiintuneen käytännön ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtion varojen käsite kattaa kaikki rahoituskeinot, joita julkinen sektori voi tosiasiallisesti käyttää tukeakseen talouden toimijoita; sillä ei siis ole merkitystä, ovatko nämä varat pysyvästi julkisen sektorin varoja. Tästä seuraa, että vaikka kyseistä toimenpidettä vastaavat summat eivät ole pysyvästi valtionkassan omistuksessa, ne voidaan luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti valtion valvonnassa ja siten toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä.⁽³⁰⁾ Varat voidaan katsoa kyseisessä määräyksessä tarkoitetuiksi valtion varoiksi myös siinä tapauksessa, että ne ovat alun perin olleet yksityisiä.⁽³¹⁾
- (118) Oikeuskäytännön mukaan tietyn talouden alan toimijoita suosiva tukijärjestelmä katsotaan valtiontueksi myös siinä tapauksessa, että se rahoitetaan osittain tai kokonaan viranomaisen näille talouden toimijoille määräämillä ja niiltä kantamilla maksuilla.⁽³²⁾

- (119) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävä vero on vahvistettu sitovasti kansallisessa sääntelyssä (12 päivänä toukokuuta 2010 annettulla lailla), ja sen tuotto kohdennetaan saman sääntelyn nojalla hevoskilpailujen järjestäjille, jotka ovat toimenpiteen edunsaajia. Toimenpide rahoitetaan näin ollen valtion varoista.

9.1.2 Edun olemassaolo

- (120) Ilmoitettu toimenpide, jonka perusteella sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävän veronluonteisen

maksun tuotto kohdennetaan sellaisiin toimintoihin, joiden rahoituksesta hevoskilpailujen järjestäjät vastaavat tätä nykyä omilla tuloillaan, tuottaa hevoskilpailujen järjestäjille taloudellista etua. Hevoskilpailujen järjestäjien tavanomainen toiminta, esimerkiksi hevoskilpailujen järjestäminen, rahoitetaan näin ollen osittain valtion varoista.

- (121) Lisäksi hevoskilpailujen järjestäjät tarjoavat sähköisesti välitettäviä vedonlyöntipalveluja PMU:n liikekumppaneina. Koska PMU on taloudellinen yhteenliittymä, se on rakenteeltaan avoin. Tämän seurauksena PMU:n totopeleistä saamat tulot siirretään hevoskilpailujen järjestäjille, jotka rahoittavat näistä tuloista sekä PMU:n kehittämisen että hevoskilpailujen järjestämisen. Vain hevoskilpailujen järjestäjät pystyvät tarvittaessa toteuttamaan merkittäviä investointeja PMU:n omien toimintojen kehittämiseksi.

- (122) Näin ollen toimenpide, jonka tarkoituksena on taata hevoskilpailujen järjestäjille tietty tulotaso siinä tapauksessa, että PMU:n liiketoiminta vähenee sähköisesti välitettävien totopelien markkinoiden avautuessa kilpailulle, johtaa välillisesti siihen, että hevoskilpailujen järjestäjät pystyvät suojaamaan ja vahvistamaan PMU:n asemaa kyseisillä markkinoilla.

9.1.3 Valikoivuus

- (123) Toimenpide on selvästi valikoiva, koska sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävän veronluonteisen maksun tuotosta valtaosa palautetaan PMU:hun kuuluville hevoskilpailujen järjestäjille.

9.1.4 Kilpailun vääristyminen ja vaikutus kauppaan

- (124) Toimenpiteen mahdollista vaikutusta kauppaan ja kilpailun vääristymiseen on arvioitava sekä hevoskilpailujen järjestämiseen että vedonlyöntiin liittyvien toimintojen osalta.

- (125) Komissio on katsonut tiedonannossaan 97/C 163/03 hevoskilpailujen järjestäjille ja PMU:lle myönnetystä oletetusta tuesta⁽³³⁾, että unionissa on olemassa hevosvedonlyönnin markkinat, että hevoskilpailujen vedonlyöntien keräämisen alalla tapahtuu kauppavaihtoa unionin sisällä ja että näitä vedonlyöntipanoksia keräävät yritykset kilpailevat keskenään.

- (126) Vero, joka tuo etua ainoastaan Ranskan maatalousministeriön valtuuttamille hevoskilpailujen järjestäjille, on omiaan vääristämään kilpailua totopelien tarjoajien ja hevoskilpailujen järjestäjien markkinoilla, joilla hevoskilpailujen järjestäjät toimivat integroidusti.

⁽²⁹⁾ Ks. menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 79 kappale.

⁽³⁰⁾ Unionin tuomioistuimen asia C-83/98 P, Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, tuomio 16.5.2000, Kok., s. I-3271, 50 kohta, ja asia C-482/99, Ranska v. komissio, tuomio 16.5.2002, Kok., s. I-4397, 37 kohta.

⁽³¹⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen asia T-358/94, Air France v. komissio, tuomio 12.12.1996, Kok., s. II-2109, 63–65 kohta, ja asia T-243/09, Fedecom v. komissio, tuomio 27.9.2012, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 48 kohta.

⁽³²⁾ Unionin tuomioistuimen asia 78/76, Steinike & Weinlig, tuomio 22.3.1977, Kok., s. 595, 22 kohta, ja asia 259/85, Ranska v. komissio, tuomio 11.11.1987, Kok., s. 4393, 23 kohta, ja em. unionin yleisen tuomioistuimen asia Fedecom v. komissio, 49 kohta. Ks. myös unionin tuomioistuimen asia 173/73, Italia v. komissio, tuomio 2.7.1974, Kok., s. 709, 27 ja 35 kohta.

⁽³³⁾ Ks. s. 4 tiedonannossa 97/C 163/03, joka koskee asiaa C-4/97 (ex NN35/93): Komission tiedonanto, annettu perussopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioille ja muille asianomaisille, oletetusta valtiontuesta, jota Ranska on saattanut myöntää hevoskilpailujen järjestäjille, PMU:lle ja PMH:lle.

- (127) On myös huomattava, että hevoskilpailujen järjestäjille osoitettua julkisen palvelun velvoitteista ja hevoskilpailujen emoyhtiöiden toimenpiteitä koskevista yksityiskohdista säännöistä 2 päivänä marraskuuta 2010 annetun asetuksen nro 2010-1314 mukaan hevoskilpailujen järjestäjien on huolehdittava siitä, että ”Ranskan hevoskilpailut pysyvät houkuttelevina verrattuna ulkomailla järjestettäviin vastaavantasoisin kilpailuihin, jotta voidaan kannustaa parhaita kilpailijoita osallistumaan”.
- (128) Ranskan viranomaisten ilmoittama toimenpide mahdollistaa myös korkean palkkiotason säilyttämisen⁽³⁴⁾, minkä ansiosta parhaat hevoset pysyvät kilpailuille uskollisina (ja voidaan välttää esimerkiksi niiden myyminen ulkomaille), kilpailut houkuttelevat vedonlyöjiä ja ranskalaiset hevoskilpailujen järjestäjät saavat mahdollisimman suuret vedonlyöntitulot verrattuna muiden eurooppalaisten kilpailunjärjestäjien kilpailuista saataviin vedonlyöntituloihin. Tämän vuoksi toimenpide on omiaan vääristämään kilpailua eri jäsenvaltioissa toimivien hevoskilpailujen järjestäjien välillä.
- (129) Mainittakoon lisäksi, että ranskalaisia hevoskilpailuja hyödyntävät myös muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet vedonlyöntipalvelujen tarjoajat.⁽³⁵⁾ Näin ollen hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi toteutettu toimenpide on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppavaihtoon.

9.2 Toimenpiteen soveltuvuus sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla

- (130) Komissio katsoo, että ilmoitettu toimenpide voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen poikkeuksen nojalla. Poikkeuksen mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää ”tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla”.
- (131) Komissio on katsonut kyseisen artiklan nojalla sisämarkkinoille soveltuviksi useita valtiontukia, joiden tarkoituksena on tietyn alan yrityksiltä perittävällä verolla rahoitetaan koko alan hyväksi toteutettavia kollektiivisia toimia, koska toimenpiteiden tavoitteena on ollut levittää tek-

nistä edistystä, parantaa yritysten laatua, kilpailukykyä ja tuottavuutta ja auttaa niitä mukautumaan markkinoiden tarpeisiin.⁽³⁶⁾

- (132) Ranskan viranomaisten ilmoittama uusi väline täyttää tämän lähestymistavan asettamat edellytykset: toimenpide on hevosalalle osoitettua valtiontukea, josta on etua kaikille veronalaisille sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajille. Tuen sisämarkkinoille soveltuvuuden toteamiseksi on olennaista tarkistaa, että veron tuotolla rahoitettavat kustannukset edistävät yhteistä etua. Koska veronluonteinen maksu ja hevoskilpailujen järjestäjille myönnetty tuki liittyvät läheisesti toisiinsa⁽³⁷⁾, menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä muistutettiin myös siitä, että tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille ei voida selvittää ilman, että tarkistetaan veron yhteensopivuus SEUT-sopimuksen 56 artiklassa vahvistetun palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen ja SEUT-sopimuksen 110 artiklassa vahvistetun syrjimättömyysperiaatteen kanssa.⁽³⁸⁾
- (133) Johdanto-osan 131 kappaleessa esitetyn lähestymistavan mukaisesti komissio katsoo, ettei ilmoitettu toimenpide ole niiden suuntaviivojen mukainen, joiden pohjalta SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sovelletaan, mutta että se voidaan hyväksyä suoraan perussopimuksen tämän määräyksen nojalla. Selvitettäväksi, soveltuuko jokin toimenpide sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, komissio vertaa toimenpiteen myönteisiä vaikutuksia (yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttaminen) sen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin (vaikutus kauppaan ja kilpailun vääristyminen).⁽³⁹⁾ Toimenpidettä tarkastellaan kolmessa vaiheessa seuraavien kysymysten pohjalta:
1. Onko tukitoimenpiteellä hyvin määritelty yhteisen edun mukainen tavoite?
 2. Jos on, onko tukitoimenpide soveltuva väline tämän yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen? Tämän selvittämiseksi on tutkittava seuraavia kysymyksiä:
 - a) Onko tuki tarkoituksenmukainen keino vai onko olemassa muita tai sopivampia välineitä?
 - b) Onko tuella kannustava vaikutus?
 - c) Onko tuki oikeassa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin nähden?

⁽³⁶⁾ Esimerkkejä tästä komission käytännöstä ovat mm. seuraavat: valtiontuki nro 472/2000 – veronluonteinen maksu, jonka tuotolla rahoitetaan nahka- ja kenkäteollisuuden yhteistyökomitean (Comité Interprofessionnel de Développement des Industries du Cuir, de la Maroquinerie et de la Chaussure, CIDIC) alan hyväksi toteutettavia kollektiivisia toimia; valtiontuki nro 163/2002: veronluonteinen maksu, jolla rahoitetaan konjakkialan etujärjestön Bureau National Interprofessionnel du Cognacin alan hyväksi toteutettavia kollektiivisia toimia; valtiontuki nro 496/2000: kelloista, koruista ja kultasepäntuotteista perittävä veronluonteinen maksu, jolla rahoitetaan kello- ja korualan edistämiskomitean (Comité professionnel de développement de l'horlogerie, de la bijouterie, de la joaillerie et de l'orfèvrerie) ja alan teknisen keskuksen (Centre technique de l'industrie horlogère) alan hyväksi toteutettavia kollektiivisia toimia.

⁽³⁷⁾ Myönnettävän tuen määrä perustuu suoraan veron tuottoon.

⁽³⁸⁾ Ks. menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 57 kappale.

⁽³⁹⁾ Ks. Valtiontuen toimintasuunnitelma – Valtiontukien vähentäminen ja tarkempi kohdentaminen: suunnitelma valtiontuen uudistamiseksi vuosina 2005–2009, KOM(2005) 107 lopullinen, 19 ja 20 kohta.

⁽³⁴⁾ Ranskan viranomaiset ovat myös todenneet, että Ranskassa jaettavat palkkiot ja avustukset ovat suurempia kuin Euroopassa keskimäärin.

⁽³⁵⁾ PMU:n toimitusjohtaja Philippe Germond on maininnut *Les Echos* -lehdessä julkaistussa artikkelissa, että ulkomaisten vedonlyöntipalvelujen ansiosta ranskalaisten hevoskilpailujen liikevaihto kasvoi vuonna 2010 tuntuvasti, yli 20 prosenttia. Samassa artikkelissa hän mainitsi myös PMU:n ja kreikkalaisen vedonlyöntipalvelujen tarjoajan välillä tehdyt merkittävät sopimukset sekä Belgiassa Ladbrokesin kanssa tehdyn sopimuksen totopelien tarjoamisesta.

3. Onko kilpailun vääristymistä ja vaikutusta kauppavaihtoon rajoitettu niin, että toimenpiteen kokonaisvaikutus on myönteinen?

9.2.1 Yhteisen edun mukainen tavoite

- (134) Koska toimenpiteellä jaetaan vedonlyönnin kohteena olevien hevoskilpailujen rahoitus tasapuolisesti sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajien kesken, se mahdollistaa tasapuolisen kilpailun näiden toimijoiden välillä sähköisesti välitettävien totopelien uusilla avoimilla markkinoilla. Tämän vuoksi toimenpide edistää myös tavoitetta, joka koskee sähköisesti välitettävien rahapelien alan vapauttamista kilpailulle, SEUT-sopimuksen 56 artiklassa vahvistetun palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen mukaisesti.
- (135) Näin ollen Ranskassa toteutettu sähköisesti välitettävien rahapelien vapauttaminen kilpailulle vastaa Euroopan komission 24 päivänä maaliskuuta 2011 julkistaman, sähköisesti välitettäviä rahapelejä sisämarkkinoilla koskevan vihreän kirjan tavoitetta: vihreän kirjan tarkoituksena on myötävaikuttaa siihen, että jäsenvaltioissa otettaisiin käyttöön sähköisiä rahapelejä koskeva oikeuskehys, joka lisäisi kaikkien sidosryhmien oikeusvarmuutta. ⁽⁴⁰⁾
- (136) Ranskassa toteutettu sähköisesti välitettävien rahapelien vapauttaminen kilpailulle vastaa myös Euroopan komission 23 päivänä lokakuuta 2012 antamassa tiedonannossa *Kohti sähköisesti välitettävien rahapelien kattavaa eurooppalaista kehystä* vahvistettua tavoitetta, jonka mukaan on edistettävä sitä, että jäsenvaltioissa otettaisiin käyttöön sähköisiä rahapelejä koskeva oikeuskehys, joka lisäisi oikeudellista selkeyttä kaikkien sidosryhmien kannalta. ⁽⁴¹⁾
- (137) Lisäksi ilmoitettu toimenpide edistää hevoseläintuotannon tarkoituksenmukaista kehittämistä ja hevosten kasvatusa, mikä on niin ikään yhteisen edun mukainen tavoite. Neuvosto toteaa kilpailuihin tarkoitettujen hevoseläinten kaupasta ja kilpailuihin osallistumisen edellytyksistä 26 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/428/ETY ⁽⁴²⁾ johdanto-osassa, että ”on tärkeätä varmistaa hevoseläintuotannon tarkoituksenmukainen kehittäminen”, ja muistuttaa lisäksi, että ”hevoseläinten ja erityisesti hevosten jalostus ja kasvatusta sisällytetään yleisesti maatalouden alaan [ja että] se on osalle maatalousväestöstä tulolähde”.
- (138) Tämän vuoksi komissio katsoo, että Ranskan viranomaisten ilmoittamalla toimenpiteellä on hyvin määritellyt yhteisen edun mukaiset tavoitteet.

9.2.2 Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus

- (139) Tukitoimenpidettä pidetään välttämättömänä ja oikeasuhteisena, kun se on tarkoituksenmukainen keino saavuttaa yhteisen edun mukainen määritetty tavoite, kun sillä on tuensaajiin kohdistuva kannustevaikutus ja kun se ei johda kilpailun vääristymiseen.

9.2.3 Toimenpide on tarkoituksenmukainen keino

- (140) Ranskan hallitus on päättänyt vapauttaa sähköisesti välitettävien totopelien markkinat. Ennen markkinoiden vapauttamista hevoskilpailut rahoitettiin lähes yksinomaan tuloilla, jotka hevoskilpailujen järjestäjät saivat hevoskilpailuja koskevan vedonlyönnin järjestämisestä PMU:n välityksellä. Toimenpiteen tarkoituksena on jakaa hevoskilpailujen rahoituskustannukset kaikkien niiden toimijoiden kesken, jotka on valtuutettu tarjoamaan sähköisesti välitettäviä totopelejä Ranskan markkinoilla. Näin ollen toimenpide soveltuu erinomaisesti tasapuolisen kilpailun varmistamiseen totopelien tarjoajien välillä, koska se estää PMU:n kilpailijoita saamasta osuutta sähköisesti välitettävien totopelien markkinoista ilman, että ne osallistuvat hevoskilpailujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen. Tämän ansiosta toimenpiteellä varmistetaan hevoskilpailujen ja niistä hevosten kasvatukseen ja koko hevosalalla syntyvien myönteisten vaikutusten jatkuminen.
- (141) Euroopan komissio toteaa 24 päivänä maaliskuuta 2011 julkistamassaan, sähköisesti välitettäviä rahapelejä sisämarkkinoilla koskevassa vihreässä kirjassa, että ”yksi hevosurheilun erikoispiirre muuhun urheiluun verrattuna on, että ensisijaisena kohteena ovat rahapelien pelaajat. Näin ollen hevosurheilun elinkelpoisuus riippuu muita urheilulajeja enemmän siitä, että riittävä määrä rahapelituloja sijoitetaan siihen takaisin.” ⁽⁴³⁾
- (142) Edellä esitetyn perusteella Ranskan viranomaisten ilmoittama toimenpide on tarkoituksenmukainen hevoskilpailujen jatkuvuuden varmistamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi ja tasapuolisen kilpailun varmistamiseksi sähköisesti välitettävien totopelien uusilla vapautetuilla markkinoilla.

9.2.4 Tuen kannustava vaikutus

- (143) Ilman toimenpidettä kilpailun kehitys totopelien alalla johtaisi pitkällä aikavälillä hevoskilpailujen järjestäjien varojen supistumiseen, mistä puolestaan olisi seurauksena alan kutistuminen tai jopa sen häviäminen.
- (144) Koska hevoskilpailujen järjestäjien toiminta rahoitetaan totopeleistä saatavin tuloin, tukitoimenpiteellä on välitön vaikutus hevoskilpailujen järjestäjien käyttäytymiseen, sillä se kannustaa niitä pitämään yllä ja kehittämään hevoskilpailujen järjestämiseen liittyvää toimintaansa.

9.2.5 Tuen oikeasuhteisuus

- (145) Tukitoimenpiteen tarkoituksena on varmistaa, että hevosvedonlyöntikilpailujen järjestämiseen liittyvien välittömien kustannusten rahoitus jakautuu tasapuolisesti totopelien tarjoajien kesken. Veroasteen laskentatapa takaa, että sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävän veron ja siten hevoskilpailujen järjestäjille myönnettävän tuen kokonaismäärä ei voi ylittää yhteiseen etuun liittyvien kustannusten kokonaismäärää.

⁽⁴⁰⁾ Euroopan komission vihreä kirja sähköisesti välitettävistä rahapeleistä sisämarkkinoilla, KOM(2011) 128 lopullinen, s. 7.

⁽⁴¹⁾ Euroopan komission tiedonanto *Kohti sähköisesti välitettävien rahapelien kattavaa eurooppalaista kehystä*, COM(2012) 596, s. 4.

⁽⁴²⁾ EYVL L 224, 18.8.1990, s. 60–61.

⁽⁴³⁾ Euroopan komission vihreä kirja sähköisesti välitettävistä rahapeleistä sisämarkkinoilla, 24.3.2011, KOM(2011) 128 lopullinen, s. 35.

(146) Kaikki muut hevoskilpailujen järjestäjien kustannukset jäävät niiden itsensä vastattaviksi, olivatpa kyseessä muiden kuin vedonlyöntikilpailujen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset tai kustannukset, joista voi olla hyötyä PMU:lle mutta ei muille totopelien tarjoajille.

(147) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että toimenpide täyttää oikeasuhteisuutta koskevat edellytykset.

9.2.6 Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan

(148) Jos hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi toteutettu toimenpide ei ole oikeasuhteinen, se saattaa vääristää kilpailua eurooppalaisten kilpailujärjestäjien välillä. Koska toimenpide kuitenkin on oikeasuhteinen (ks. johdanto-osan 145–147 kappale), ei ole olemassa riskiä, että se toisi suhteetonta etua ranskalaisille hevoskilpailujen järjestäjille.

(149) Lisäksi tuesta voisi aiheutua tiettyjä kielteisiä vaikutuksia kilpailulle ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, jos sen rahoitustapa eli tässä tapauksessa sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävä vero, osoittautuisi olevan ristiriidassa SEUT-sopimuksen 56 artiklassa vahvistetun palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen ja SEUT-sopimuksen 110 artiklassa vahvistetun syrjimättömyysperiaatteen kanssa. Jäljempänä esitettävän analyysin perusteella komissio katsoo, ettei tällaisia kielteisiä vaikutuksia ole. Kokonaisuutena toimenpide näet edistää kilpailua, koska se takaa tasapuolisen kilpailun sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajien välillä.

9.2.7 Veron yhteensopivuus palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen ja syrjimättömyysperiaatteen kanssa

(150) Komissio katsoi, että alun perin ilmoitettu toimenpide olisi saattanut aiheuttaa syrjintää ja estää palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen toteutumisen kolmella eri tasolla, joita kuvataan jäljempänä. Ranskan viranomaiset ovat ottaneet kaikki komission yksilöimät riskimahdollisuudet huomioon muuttamalla alkuperäisessä ilmoituksessa kuvattua välinettä tai täydentämällä sitä riittävien sitoumuksin.

9.2.8 Tiettyjen palkkioiden myöntämiseen liittyvä syrjintä

(151) Komissio piti ongelmallisena hevosten kasvattajille ja omistajille myönnettävien palkkioiden rahoittamista verolla siinä tapauksessa, että palkkiot varattaisiin ainoastaan Ranskassa syntyneille ja kasvatetuille hevosille (näin oli asian laita laukkakilpailujen osalta). Tässä tapauksessa muualle kuin Ranskaan sijoittautuneilta eurooppalaisilta totopelien tarjoajilta perittäisiin vero, jolla rahoitettavat palkkiot hyödyttäisivät ainoastaan Ranskassa syntyneiden ja kasvatettujen hevosten kasvattajia ja omistajia.

(152) Edellisessä kappaleessa mainitun ongelman poistamiseksi Ranskan viranomaiset jättivät verolla rahoitettavien yhteisten kustannusten laskennasta pois kaikki palkkiot, jotka on varattu Ranskassa syntyneille ja kasvatetuille hevosille (ks. johdanto-osan 103 kappale).

9.2.9 Syrjintä totopelien tarjoajien välillä verosta saatavien etujen suhteen

(153) Vero, jonka avulla käytännössä siirretään varoja PMU:n kilpailijoiden ja niiden hevoskilpailujen järjestäjien välillä, jotka lisäksi tarjoavat myös sähköisesti välitettäviä totopelejä, olisi syrjivä, jos sen tuotolla rahoitettavat kustannukset toisivat enemmän etua hevoskilpailujen järjestäjille ja PMU:lle kuin muille totopelien tarjoajille.

(154) Komissio katsoo, että totopelien tarjoajien välisen syrjinnän riski verosta saatavien etujen suhteen neutralisoituu, jos verolla rahoitetaan ainoastaan kaikkien totopelien tarjoajien yhteiseen etuun liittyviä kustannuksia.

(155) Toisaalta komissio katsoo myös, että koska nämä yhteiseen etuun liittyvät kustannukset ajan myötä muuttuvat, on tarpeen valvoa tätä kehitystä, joka johtuu valtaosaksi siitä, millaisia valintoja hevoskilpailujen järjestäjät tekevät erityisesti kannustimien suhteen. On siis estettävä se, että hevoskilpailujen järjestäjät yrittäisivät nostaa kannustimia suhteettomasti, jos osa niiden rahoituksesta saataisiin PMU:n kilpailijoilta, joilta perittäisiin tällöin enemmän veroa.

(156) Edellä kuvatun riskin poistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että yhteiseen etuun liittyvät kustannukset pysyvät kohtuullisina, Ranskan viranomaiset ovat sitoutuneet toteuttamaan seuraavat valvontatoimenpiteet:

— Hevoskilpailujen järjestäjiä valvotaan tiukasti valtion ja erityisesti maatalous- ja valtiovarainministeriöiden suorittaman varainkäytön valvonnan puitteissa. Valvonta perustuu hevoskilpailujen järjestäjistä ja vedonlyönnistä 5 päivänä toukokuuta 1997 annettuun asetukseen N:o 97-456 ja sen V lukuun ”Varainkäytön valvonta”.

— Tilintarkastustuomioistuimen suorittama lakisääteinen valvonta koskee puolestaan kaikkia veronluonteisten maksujen edunsaajia.

(157) Komissio katsoo, että edellä kuvattujen valvontatoimien avulla Ranskan viranomaiset pystyvät varmistamaan, että yhteiseen etuun liittyvät kustannukset pysyvät kohtuullisina ja ettei hevoskilpailujen järjestäjien veron tuotosta saama etu kasva. Myös komissio valvoo yhteiseen etuun liittyvien kustannusten kehitystä Ranskan viranomaisten laatiman raportin perusteella (ks. johdanto-osan 94 kappale).

9.2.10 Syrjintä totopelien tarjoajien välillä verovelvollisuuden suhteen

(158) On syytä muistaa, että PMU:lla on fyysisissä pelipisteissä tarjottavien totopelien monopoli ja että se saa tällä

perusteella etua myös vedonlyöntikilpailuista ilman, että sen tarvitsee kuitenkaan maksaa veronluonteista maksua. Komissio katsoo, että on tärkeää varmistaa, että samoin kuin sähköisesti välitettävien totopelien tarjoajien (mm. PMU:n) tulot, myös ne tulot, jotka PMU saa fyysisissä pelipisteissä tarjottavien totopelien monopolista, hyödyttävät vedonlyöntikilpailujen järjestämistä samalla tavalla.

(159) Ranskan viranomaisten mukaan fyysisissä pelipisteissä tapahtuvan ja sähköisen vedonlyönnin tasavertaisuus on taattu seuraavista syistä:

— PMU:n monopolista saamat ja hevosalalle palautettavat tulot ovat rakenteellisesti selvästi suuremmat kuin sähköisten totopelien panoksista perittäväksi suunniteltu maksu. Hevosalalle vuosina 2011 ja 2012 maksettu palautus, joka perustui vuoden 2010 lailla käyttöön otettuun järjestelmään, oli lähes 10 prosenttia pelipanosten määrästä (raportti PMU:n fyysisissä pelipisteissä tarjottujen totopelien panosten nettotuloksesta). Tämä 10 prosentin osuus on selvästi suurempi kuin sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävä 5,6 prosentin vero.

— On myös PMU:n hallintoneuvostoon kuuluvien hevoskilpailujen järjestäjien ja erityisesti 40 prosentin äänivallan omaavien emoyhtiöiden edun mukaista, ettei PMU:n maksuosuus supistu, koska se määrittää niiden tulotason kyseiselle vuodelle. Sitä paitsi PMU:n maksuosuuden supistuminen vaikuttaisi paitsi vedonlyöntikilpailujen myös muiden kilpailujen järjestämiseen, sillä niiden rahoitus perustuu yksinomaan PMU:n hevosalalle palauttamiin tuloihin.

(160) Ranskan viranomaiset ovat kuitenkin sitoutuneet vaatimaan PMU:n hallintoneuvostoon kuuluvien, 40 prosentin äänivallan omaavien valtion edustajien välityksellä, että PMU maksaa hevosalalle vuosittain fyysisissä pelipisteissä tarjottavien totopelien panoksista osan, joka on vähintään yhtä suuri kuin sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävä veronluonteinen maksu.

(161) Jos PMU esittäisi talousarvion, jonka mukaan hevosalalle suoritettava palautus olisi pienempi kuin sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävä veronluonteinen maksu, ja jos hevoskilpailujen järjestäjät hyväksyisivät tällaisen talousarvion, joka asettaisi valtion edustajat PMU:n hallintoneuvostossa vähemmistöön, Ranskan viranomaiset sitoutuvat varmistamaan, että toimivaltaiset ministerit käyttävät oikeuttaan olla vahvistamatta tällaista talousarviota hevoskilpailujen järjestäjistä ja vedonlyönnistä 5 päivänä toukokuuta 1997 annetun asetuksen N:o 97-456 33 §:n nojalla. Kyseinen säännös kuuluu seuraavasti: "Hevoskilpailujen järjestäjien ja 12 §:n I momentissa mainittujen yhteisten elinten [joihin kuuluu mm. PMU] talousarvio ja siihen varainhoitovuoden kuluessa tehdyt

muutokset voidaan panna täytäntöön vasta kun jäljempänä 34 §:ssä tarkoitetut viranomaiset ovat ne hyväksyneet. Hyväksyntä katsotaan annetuksi, jos kyseiset viranomaiset eivät anna asiakirjoista lausuntoa kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. Jos asiasta ei ole tehty päätöstä ennen varainhoitovuoden alkua, mitään investointimenoja ei saa toteuttaa, ja edelliseen talousarvioon otetut toimitukset voidaan siirtää uudelle varainhoitovuodelle 5 prosentin vähennyksen jälkeen, kunnes talousarvioesitys hyväksytään."

(162) Komissio katsoo, että edellä kuvatut Ranskan viranomaisten antamat sitoumukset takaavat fyysisissä pelipisteissä tarjottavien ja sähköisesti välitettävien totopelien panoksista perittävän maksun tasapuolisuuden, kun otetaan huomioon myös PMU:n, hevoskilpailujen järjestäjien ja valtion erityisluonteiset suhteet. Komissio tarkistaa myös tämän seikan Ranskan viranomaisten toimittaman täytäntöönpanoraportin perusteella (ks. johdanto-osan 94 kappale).

(163) Komissio katsoo edellä esitetyn analyysin perusteella, että vero, jolla rahoitetaan hevoskilpailujen järjestäjille maksettava tuki, on yhteensopiva palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen ja syrjimättömyysperiaatteen kanssa. Toimenpiteen rahoitustapa ei siis muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun vastaisesti. Näin ollen komissio katsoo, että toimenpide soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

10 PÄÄTELMÄ

(164) Komissio katsoo, että muutettuun ilmoitukseen perustuva tukitoimenpide on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(165) Komissio kuitenkin katsoo, että tuki täyttää ehdot, joiden perusteella sen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

(166) Komissio katsoo erityisesti, että Ranskan toteuttamien, tuen rahoitustapaa koskevien muutosten avulla on mahdollista varmistaa veron yhteensopivuus SEUT-sopimuksen 56 artiklassa vahvistetun palvelujen vapaan tarjoamisen periaatteen ja SEUT-sopimuksen 110 artiklassa vahvistetun syrjimättömyysperiaatteen kanssa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontuki, jonka Ranska aikoo toteuttaa hevoskilpailujen järjestäjien hyväksi, soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

Tästä syystä tuen toteuttaminen hyväksytään.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 19 päivänä kesäkuuta 2013.

Komission puolesta

Joaquín ALMUNIA

Varapuheenjohtaja
